

Sygn. akt VI U 777/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 30 listopada 2017 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: T. D. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 27 stycznia 2015 r., znak: (...)

w sprawie: T. D. (1)

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

oddala odwołanie.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia 27 stycznia 2015 roku (...) Oddział w B. przeliczył oraz podjął wypłatę emerytury ubezpieczonej T. D. (2) od dnia (...) roku, powołując się na fakt, że przelicza emeryturę na skutek wniosku ubezpieczonej z dnia 13.01.2014 r. Przy obliczaniu wysokości tego świadczenia organ rentowy uwzględnił zwiększenie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenia społeczne rolników za okres 22 lat 6 miesięcy i 7 dni.

W odwołaniu od tej decyzji ubezpieczona zażądała jej uchylenia i stwierdziła że jej wolą nie było pobieranie emerytury z ZUS od października 2014 r. a dopiero po ustaleniu prawa do emerytury z KRUS.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

W związku ze złożeniem przez ubezpieczoną wniosku o wycofanie wniosku emerytalnego Sąd zawiesił postępowanie w sprawie do czasu zakończenia tego postępowania a następnie, z uwagi na złożenie przez ubezpieczoną wniosku o wznowienie postępowania w sprawie o przyznanie emerytury, ponownie zawiesił postępowanie w sprawie i podjął je po zakończeniu tego postępowania, zakończonego oddaleniem apelacji od wyroku oddalającego odwołanie od decyzji odmawiającej ponownego rozpatrzenia uprawnień ubezpieczonej do świadczenia emerytalnego przyznanego ostateczną decyzją z dnia 9.12.2014 r.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

Ubezpieczona T. D. (1) złożyła jednocześnie wnioski o przyznanie prawa do emerytury w organach rentowych – ZUS-ie i KRUS-ie. Decyzją z dnia 9 grudnia 2014 roku ZUS przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury pracowniczej. W decyzji tej wskazano, że wypłatę emerytury zawiesza się z uwagi na uprawnienia do świadczenia rolnego. Jednocześnie podano, że w przypadku zbiegu świadczeń Oddział KRUS podejmie ich wypłatę a w razie braku zbiegu zostanie podjęta wypłata jednego świadczenia. Decyzję tę doręczono ubezpieczonej – według jej oświadczenia – najdalej w dniu 20 grudnia 2014r., a zatem miesięczny termin do jej zaskarżenia upłynął z dniem 20 stycznia 2015r. Ubezpieczona nie złożyła odwołania od decyzji z dnia 9 grudnia 2014 roku.

Pismem z dnia 24.11.2014 r. ZUS zwrócił się do KRUS o informację czy ubezpieczonej przysługuje zbieg świadczeń. W odpowiedzi na to pismo KRUS udzielił poinformował, że Prezes KRUS decyzją z dnia 2 grudnia 2014 roku odmówił ubezpieczonej prawa do emerytury rolniczej, gdyż nie udowodniła ona wymaganego okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat.

(...) Oddział w B. otrzymał pismo KRUS z dnia 7 stycznia 2015 roku informujące o odmowie przyznania T. D. (1) prawa do emerytury rolniczej w dniu 13 stycznia 2015 roku, jednocześnie w tym piśmie organ rentowy- KRUS zawniioskował o dokonanie wypłaty emerytury ubezpieczonej ze zwiększeniem rolnym.

Decyzją z dnia 27 stycznia 2015 roku (...) Oddział w B. przeliczył oraz podjął wypłatę emerytury od dnia(...)roku. W związku z tym ubezpieczona podjęła działania mające na celu wycofanie wniosku o przyznanie emerytury złożonego w ZUS w dniu 22 października 2014 roku. Przed uprawomocnieniem się tej decyzji ubezpieczona T. D. (1) w dniu 11 lutego 2015r. złożyła w ZUS Oddziale w B. pismo z dnia 11 lutego 2015r., w którym prosiła o uchylenie decyzji tego organu rentowego z dnia 27 stycznia 2015r. o przeliczeniu oraz podjęciu wypłaty emerytury i podała, że pomimo osiągnięcia wieku emerytalnego nie chce pobierać emerytury z ZUS do momentu uzyskania prawa do emerytury rolniczej, a prawo to nabędzie w kwietniu 2015r. i wówczas będzie się ubiegała o wypłatę emerytury z ZUS.

W dniu 11 lutego 2015r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wydał decyzję, w której stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników T. D. (1), Decyzją z dnia 19 marca 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. – po rozpoznaniu wniosku T. D. (1) z dnia 9 marca 2015r. o wycofanie wniosku z dnia 22 października 2014r. o przyznanie emerytury – odmówił umorzenia postępowania. W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy powołał się na art.116 ust.2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, który stanowi, że wniosek o emeryturę lub rentę może być wycofany jednak nie później niż do dnia uprawomocnienia się decyzji przyznającej świadczenie. W razie wycofania wniosku postępowanie w sprawie świadczeń podlega umorzeniu. W związku z tym organ rentowy wskazał, że wniosek o wycofanie wniosku o przyznanie emerytury z dnia 22 października 2014r. T. D. (1) zgłosiła w piśmie w dniu 9 marca 2015r., to jest po uprawomocnieniu się decyzji z dnia 9 grudnia 2014r., dlatego odmówiono „umorzenia postępowania o wycofanie wniosku o przyznanie emerytury”. Wyrokiem z dnia 14 września 2015r. w sprawie o sygn.. akt VI U 931/15 Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że umorzył postępowanie wszczęte na wniosek ubezpieczonej T. D. (1) z dnia 22 października 2014r. o przyznanie emerytury. Na skutek apelacji organu rentowego Sąd Apelacyjny w Gdańsku wyrokiem z dnia 16 marca 2016 r. zmienił zaskarżony wyrok i oddalił odwołanie.

Dowód: decyzje w aktach rentowych, akta sprawy VIU 931/15

Decyzją z dnia 13 maja 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. działając na podstawie art. 83 ust.1, art. 83 a ust. 1 i 4 w związku z art. 123 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił ponownego rozpatrzenia uprawnień do świadczenia emerytalnego przyznanego ostateczną decyzją z dnia 9.12.2014 r. Odwołanie od tej decyzji złożyła ubezpieczona T. D. (1).

Wyrokiem z d 25 października 2016r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy oddalił odwołanie a wyrokiem z dnia 9.05.2017 r., wydanym przez Sąd Apelacyjny w Gdańsku, apelacja ubezpieczonej od tego wyroku została oddalona.

dowód: akta sprawy VI U 1679/16

Stan faktyczny w sprawie Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów w aktach rentowych ubezpieczonej, której prawdziwości strony nie kwestionowały oraz akt spraw sądowych toczących się z odwołania ubezpieczonej w sprawach VI U 931/15 i VI U 1679/16.

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy stwierdził, że decyzja z dnia 9.12.2014 r., wydana na podstawie wniosku ubezpieczonej z dnia 22.10.2014 r. złożonego w ZUS o przyznanie emerytury, jest prawomocna a zaskarżona decyzja jest jedynie jej konsekwencją oraz została wydana po ustaleniu przez organ rentowy, że ubezpieczona nie uzyskała prawa do emerytury rolniczej. Na dzień wydania decyzji z dnia 9.12.2014 r. ZUS nie miał wiedzy na temat rozstrzygnięcia kwestii prawa do świadczenia rolnego z KRUS.

Wskazać trzeba, że w dacie wystąpienia z wnioskiem o emeryturę do pozwanego ZUS ubezpieczona spełniła warunki do uzyskania prawa do tego świadczenia, a w tej sytuacji pozwany organ rentowy nie mógł wydać decyzji innej niż przyznającej prawo do emerytury. Podkreślić też trzeba, że czym innym jest ustalenie samego prawa do świadczenia, a czym innym ustalenie jego wysokości do wypłaty. Pozwany wydając w dniu 9 grudnia 2014 roku decyzję o przyznaniu ubezpieczonej prawa do emerytury

nie posiadał wiedzy o decyzji Prezesa KRUS z dnia 2 grudnia 2014 roku odmawiającej prawa do emerytury rolniczej, słusznie więc zawiesił jej wypłatę do czasu wyjaśnienia sprawy wysokości świadczenia ubezpieczonej. Wola ubezpieczonej aby pobierać świadczenia w zbiegu nie miała znaczenia dla rozstrzygnięcia w zakresie prawa do emerytury w oparciu

o przepisy ustawy emerytalnej. Ubezpieczona w dacie doręczenia jej decyzji ZUS z dnia 9 grudnia 2014 roku miała świadomość, iż nie ma prawa do świadczeń w zbiegu z uwagi na odmowę przyznania prawa do emerytury rolniczej. Cofnięcia wniosku o emeryturę ubezpieczona dokonała dopiero po uprawomocnieniu się decyzji z dnia 9 grudnia 2014 roku.

Stwierdzić trzeba, że o ile decyzja Prezesa KRUS z dnia 2 grudnia 2014 roku odmawiająca ubezpieczonej przyznania prawa do emerytury rolniczej z powodu nieudowodnienia wymaganego okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat, nie była znana pozwanemu organowi rentowemu w dacie wydania decyzji z dnia 9 grudnia 2014 roku, to jednak pozostawała ona bez wpływu na rozstrzygnięcie w sprawie o przyznanie prawa do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Decyzja odmawiająca skarżącej prawa do emerytury rolniczej wydana została w dniu 2 grudnia 2014 roku i tym samym odwołująca mogła przedłożyć ją pozwanemu organowi rentowemu albo przed wydaniem decyzji z dnia 9 grudnia 2014 roku albo też po wydaniu tejże decyzji, sporządzając jednocześnie odwołanie lub też cofając wniosek o przyznanie prawa do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Okoliczność, iż odwołującej odmówiono prawa do emerytury rolniczej nie miała znaczenia dla oceny czy spełnia ona warunki do przyznania emerytury przez ZUS albowiem w tym przypadku nie doszłoby do jakiegokolwiek podwójnego zaliczenia tych samych okresów ubezpieczenia społecznego i rolniczego przez dwa niezależne organy rentowe. Odmienne rzecz by się miała gdyby odwołującej, przed wydaniem decyzji z dnia 9 grudnia 2014 roku, Prezes KRUS przyznał już prawo do emerytury rolniczej, wtedy okoliczności stanowiące podstawę wydania decyzji przez rolniczy organ rentowy musiałby być brane

pod uwagę przez ZUS z uwagi na treść art. 10 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i wyrażony w nim zakaz uwzględniania okresów - ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki; przypadające przed dniem 1 lipca 1977 roku okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia; przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 roku okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia - jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty, na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników. Bez znaczenia jest także okoliczność, na którą wielokrotnie powoływała się ubezpieczona, iż zamiarem odwołującej było uzyskanie zarówno świadczenia z ubezpieczenia społecznego jak i z ubezpieczenia rolniczego, i że wolę tą ujawniła już we wniosku skierowanym do ZUS z dnia 22 października 2014 roku. Nie miało to bowiem wpływu na ocenę spełnienia przez skarżącą przesłanek do nabycia prawa do emerytury pracowniczej. Decyzje organu rentowego sprowadzają się - zasadniczo - do deklaracyjnego potwierdzenia uprawnień przysługujących ubezpieczonym z mocy prawa, a na dzień złożenia w/w wniosku ubezpieczona spełniała warunki do przyznania emerytury i sama zgłosiła wniosek o przyznanie tego świadczenia, którego to wniosku skutecznie nie udało się jej cofnąć, mimo złożenia wniosku o wycofanie wniosku emerytalnego i następnie wniosku o wznowienie postępowania. Uznać więc trzeba, że pozwany organ rentowy, uprawniony do wydania decyzji deklaratoryjnej, nie mógł wydać innej decyzji jak tylko przyznającej jej prawo do emerytury. Nie można też było czynić zarzutu organowi rentowemu, że nie poinformował ubezpieczonej o wszelkich konsekwencjach wynikających ze złożenia w tym samym czasie wniosków o emeryturę w obu organach rentowych. Zgodnie bowiem z § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe organy rentowe udzielają informacji, w tym wskazówek i wyjaśnień, w zakresie dotyczącym warunków i dowodów wymaganych do ustalania świadczeń. Ubezpieczona natomiast złożyła w dniu 22 października 2014r. u pozwanego kompletny wniosek o emeryturę, a wobec osiągnięcia wieku emerytalnego, pozwany zgodnie z tym wnioskiem, przyznał jej prawo do emerytury. Okoliczność, że ubezpieczona, bez konsultacji u pozwanego, dokonała własnej interpretacji (wadliwej) informacji zawartej w decyzji z dnia 9 grudnia 2014r. nie może obciążać pozwanego, który przecież w decyzji tej nie stwierdził prawa ubezpieczonej do świadczeń w zbiegu.

Organ rentowy nie był przy tym władny sprawdzać, czy odwołująca spełnia przesłanki do uzyskania świadczenia z ubezpieczenia społecznego rolników i czy w związku z tym powinien się wstrzymać się wydaniem decyzji. Jednocześnie zaznaczyć należy, że czym innym jest ustalenie samego prawa do emerytury, a czym innym ustalenie jego wysokości do wypłaty. Dlatego też okoliczność czy ubezpieczona będzie pobierać świadczenia w zbiegu czy też nie, była kwestią następczą, uzależnioną od tego czy ubezpieczona uzyska prawo do świadczenia z ubezpieczenia rolniczego.

Zdaniem Sądu pozwany organ rentowy prawidłowo w zawiesił w decyzji z dnia 9.12.2014 r. emeryturę odwołującej, przy czym dokonał tego nie z uwagi na posiadanie przez ubezpieczoną już ustalonego prawa do emerytury rolniczej, ale jak to wskazano w decyzji, z powodu uprawnień do świadczenia rolnego, które należało wyjaśnić, bowiem rzutowało to na wysokość emerytury ubezpieczonej. Po uzyskaniu informacji od KRUS, że ubezpieczonej odmówiono prawa do emerytury rolniczej, organ rentowy podjął wypłatę emerytury ubezpieczonej, bowiem brak było podstaw do dalszego wstrzymywania jej wypłaty i przeliczył wysokość świadczenia, zwiększając je na podstawie art.26 a ustęp 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zgodnie z którym wysokość emerytury ulega zwiększeniu za okres opłacania składek na Fundusz Emerytalny Rolników, Fundusz Ubezpieczenia Społecznego Rolników i ubezpieczenie emerytalno-rentowe rolników a zwiększenie to przyznaje się ubezpieczonemu który legitymuje się okresami ubezpieczenia społecznego rolników krótszymi niż 25 lat. W takiej zaś sytuacji była ubezpieczona.

Z powyższych motywów Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do uwzględnienia odwołania, bowiem zaskarżona decyzja, jako konsekwencja wcześniejszej decyzji z dnia 9.12.2014 r., w której zawieszono wypłatę emerytury do czasu wyjaśnienia uprawnień ubezpieczonej do świadczenia rolnego, wydana została prawidłowo, po ustaleniu, że ubezpieczona nie ma prawa do emerytury rolniczej, co umożliwiło ustalenie ostateczne jej wysokości.

Na marginesie wskazać jedynie trzeba, że decyzja nie została wydana na wniosek ubezpieczonej (jak wskazano w decyzji) ale po uzyskaniu przez organ rentowy wiedzy co do decyzji wydanej przez Prezesa KRUS, co umożliwiło ostateczne ustalenie wysokości świadczenia i prawidłowe podjęcie wypłaty emerytury.

Mając to na uwadze, na podstawie art.477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił odwołanie ubezpieczonej jako niezasadne.

SSO Ewa Milczarek